

UITBREIDING

S E R V I C E D O C U M E N T

Ingrado

Delen van persoonsgegevens → tussen onderwijs en zorg ← → met arbeid

Doelgroep:

(zorg en veiligheids-)medewerkers uit het mbo,
medewerkers van (jeugd)zorg, RMC-trajectbegeleiders,
gemeenten, uitkeringsinstanties en domein Veiligheid.

Voorwoord

Hoe bepaal je als professional of je gegevens van een jongere mag delen met een professional van een andere organisatie? In september 2019 publiceerden Ingrado, Jeugdzorg Nederland en MBO Raad daarover het servicedocument 'Delen van persoonsgegevens tussen onderwijs en zorg'. Op verzoek van het Ministerie van OCW zijn in 2021 aanvullend casussen verzameld over de gegevensdeling met het domein arbeid (dat is bijvoorbeeld de afdeling Werk en Inkomen van gemeenten, het UWV of een werkgever). In deze uitbreiding op bovengenoemd servicedocument worden die casussen uitgewerkt aan de hand van het Stappenplan 'Informatie delen'. Zo laten we zien hoe professionals tot een afweging kunnen komen over het delen van gegevens en bieden we begeleiders van jongeren (16 - 27 jaar) in het onderwijs, in de zorg, bij gemeenten en bij uitkerings instanties handvatten om uit de privacykramp te komen bij de uitwisseling van persoonsgegevens.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 presenteren we het Stappenplan 'Informatie delen'¹. In hoofdstuk 2 werken we aan de hand van dit stappenplan casussen uit vanuit respectievelijk het mbo, de jeugdzorg en de regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC), waarin sprake is van een wens tot het delen van gegevens met het domein arbeid. Degenen die meer achtergrondinformatie willen over de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en geïnteresseerd zijn in de uitwerking van de casussen tussen mbo, jeugdzorg en leerplicht/RMC of in convenanten over het delen van gegevens verwijzen we naar het servicedocument '[Delen van persoonsgegevens tussen onderwijs en zorg](#)'.

¹ Dit stappenplan 'Informatie delen' is ontworpen door het Toezicht Sociaal Domein van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Op de website [Kiezen & Delen](#) van het Toezicht Sociaal Domein vind je het stappenplan en meer (juridische) informatie en uitleg over de hierboven genoemde uitgangspunten. Ook kun je op de site van de [Autoriteit Persoonsgegevens](#) veel informatie vinden over de eisen bij het delen van persoonsgegevens.

1 Stappenplan informatie delen

Wanneer je je als professional afvraagt of je informatie over een jongere mag delen, kun je daarbij de volgende stappen doorlopen.

Stap 1 Check grondslag: Is er een grondslag om informatie te delen?

Als een grondslag voor het delen van gegevens ontbreekt, mogen gegevens niet gedeeld worden.

Er zijn zes grondslagen voor het delen van persoonsgegevens²:

1 Toestemming

In de AVG staat een aantal eisen waaraan toestemming moet voldoen.

- er mag geen druk uitgeoefend worden om toestemming te krijgen;
- het moet heel duidelijk zijn dat digitaal, schriftelijk of mondeling toestemming wordt gegeven;
- mensen moeten vooraf geïnformeerd zijn waarvoor zij precies toestemming geven: dus om welke gegevens gaat het, waarvoor worden die gebruikt (ofwel het doel van de verwerking) én dat zij het recht hebben om hun toestemming weer in te trekken;
- de toestemming geldt steeds voor een specifiek doel. Wanneer gegevens voor een ander doel gebruikt gaan worden, moet daar opnieuw toestemming voor worden gevraagd.

2 Uitvoering van een overeenkomst

Een overeenkomst kan bijvoorbeeld een onderwijsovereenkomst zijn. De overeenkomst zelf mag niet gericht zijn op het verwerken van persoonsgegevens maar moet een ander doel hebben. Er mogen alleen persoonsgegevens verwerkt worden als die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de overeenkomst.

3 Wettelijke verplichting

Deze grondslag is van toepassing als in de wet opdracht wordt gegeven om persoonsgegevens te delen. Een voorbeeld daarvan is de verplichting voor scholen vanuit de Leerplichtwet om verzuimgegevens van leerlingen te delen met de gemeente (afdeling leerplicht).

4 Vitale belangen

Als het leven of de gezondheid van een persoon in gevaar is, is er sprake van een vitaal belang om persoonsgegevens te delen. Bijvoorbeeld wanneer sprake is van een ernstig ongeval.

² Deze tekst is gebaseerd op informatie die terug te vinden is op de website [Autoriteit Persoonsgegevens](#).

5 Algemeen belang (of openbaar gezag)

Op deze grondslag kun je je beroepen als je een publieke taak uitvoert voor het algemeen belang of het openbaar gezag. Hierbij gaat het om taken die in de wet zijn vastgelegd. Voor professionals uit het mbo gaat het daarbij vooral om de Wet educatie en beroepsonderwijs. Voor RMC-consulenten gaat het om de Leerplichtwet en om de Wet educatie en beroepsonderwijs³ de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op de expertisecentra. Wetgeving die relevant is voor professionals uit de Jeugdzorg is de Wet op de Jeugdzorg. Voor professionals bij gemeenten in het domein Arbeid en van uitkeringsinstanties is met name de Participatiewet relevant.

6 Gerechvaardigd belang

Het gerechtvaardigd belang is vooral een belangenafweging. De verwerking moet noodzakelijk zijn voor de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of een derde, tenzij de privacybelangen van de betrokkene zwaarder wegen. Voorbeelden van gerechtvaardigd belang zijn aan (zorg)verplichtingen voldoen die een partij heeft op basis van het Burgerlijk Wetboek, bestaande klanten na een aankoop informeren over soortgelijke eigen producten of diensten.

Professionals in dienst van overheidsorganisaties kunnen zich bij het uitvoeren van wettelijke taken nooit baseren op de grondslag van gerechtvaardigd belang.

De regels in het stappenplan gelden alleen voor 'gewone' persoonsgegevens. Voor het verwerken van bijzondere persoonsgegevens⁴ of strafrechtelijke gegevens gelden strengere regels. Ga voor meer uitleg van de grondslagen naar bijlage 3 van het servicedocument '[Delen van persoonsgegevens tussen onderwijs en zorg](#)'.

Stap 2 Check doel: Wat is je doel met het delen van informatie?

Waarom wil je de gegevens uitwisselen? Wat is de reden/noodzaak? Informatie die je hebt verzameld met een bepaald doel, mag je later niet zomaar voor een ander doel gaan gebruiken.

Stap 3 Check proportionaliteit: Staat het delen van de gegevens in verhouding tot het doel?

Hierbij stel je vast welke informatie echt nodig is om het doel te bereiken en welke informatie handig maar niet echt nodig. Als informatie alleen 'handig' is om te hebben/vragen, mag de informatie niet worden gedeeld. Je mag bijvoorbeeld wel weten dat een jongere in behandeling is maar niet waarvoor die in behandeling is.

³ WEB artikelen 8.3.1, 8.3.2, 8.3.3 en 8.3.4.

⁴ De bijzondere persoonsgegevens zijn: etniciteit, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuiging, lidmaatschap van een vakbond, gezondheidsgegevens en medische gegevens, seksueel gedrag en seksuele voorkeur of gerichtheid, genetische gegevens, biometrische gegevens wanneer ze gericht zijn op identificatie.

⁵ Dit zijn gegevens die te maken hebben met strafrechtelijke veroordelingen en gegronde verdenkingen van strafbare feiten of met veiligheidsmaatregelen die daar verband mee houden. In dat laatste geval gaat het bijvoorbeeld om een gebiedsverbod dat iemand heeft gekregen.

Stap 4 Check subsidiariteit: Kunnen de doelen waarvoor persoonsgegevens worden verwerkt niet op een andere, voor de betrokkenen minder nadelige, wijze worden bereikt?

Bijvoorbeeld: als je informatie bij de jongere/ouders zelf kunt halen of informatie anoniem kunt gebruiken, bespreken of uitwisselen (zodat geen persoonsgegevens worden gedeeld), dan heeft dat de voorkeur boven het gebruik van de naam van een jongere.

Wat je altijd moet doen als je informatie gaat delen:

- de jongere **informer** dat je informatie gaat delen en waarom (dit is, naast een wettelijke verplichting, ook een kwestie van goed fatsoen);
- aan jezelf en degene met wie je informatie deelt **motiveren**: waarom deel je informatie? Welke informatie is noodzakelijk om te delen? Wat ga je ermee doen?;
- je afwegingen vastleggen/**documenteren**.

2 Uitgewerkte casussen

In dit hoofdstuk werken we casussen uit aan de hand van het Stappenplan 'Informatie delen'. Het zijn voorbeelden van hoe je als professional tot een afweging komt om bepaalde gegevens van een jongere wel of niet te delen met professionals van andere organisaties. Omdat het niet altijd zwart-wit is of je gegevens mag delen, is het van groot belang dat je je afwegingen documenteert en uit kunt leggen hoe jij tot de afweging bent gekomen om gegevens te delen. Als je twijfelt is het belangrijk dat je hierover in gesprek gaat binnen je team of bijvoorbeeld de privacy-officer in jouw organisatie raadpleegt.

2.1 Casussen over het delen van informatie tussen mbo-instellingen en organisaties uit het domein arbeid.

2.1.1 Casus Informatie delen met het Leerwerkloket in het kader van de subsidieregeling extra begeleiding en nazorg mbo

Een roc wil in het kader van de 'Subsidieregeling extra begeleiding en nazorg mbo 2021/2022' de gegevens van een 18-jarige laatstejaars student van een mbo-2 opleiding delen met het Leerwerkloket in de regio. De verwachting is dat de student met behulp van het Leerwerkloket een grotere kans heeft om werk te vinden na het afronden van zijn opleiding. In het Leerwerkloket werken gemeenten, het UWV en mbo-instellingen met elkaar samen op het gebied van leren en werken. Het Leerwerkloket richt zich op iedereen die vragen heeft op dat terrein: dat kunnen werkzoekenden zijn, maar ook studenten, werknemers, zzp'ers en werkgevers. Doel van het loket is om de kansen op de arbeidsmarkt voor individuen uit die groepen te vergroten.

Stap 1. Check grondslag: Is er een grondslag om informatie te delen?

Het mbo heeft geen wettelijke nazorgplicht voor uitgestroomde studenten. De subsidieregeling biedt evenmin grondslag voor het roc om de informatie over de student met het Leerwerkloket te delen. De persoonsgegevens van de jongere mogen alleen gedeeld worden als die daar toestemming voor geeft. Als de jongere geen toestemming geeft, mag de informatie niet gedeeld worden.

Stap 2. Check doel: Wat is je doel met het delen van informatie?

Het doel is om de laatstejaars student door het Leerwerkloket te laten ondersteunen bij het vinden van werk en zo werkloosheid te voorkomen.

Stap 3. Check proportionaliteit: Staat het doorbreken van privacy/delen van informatie in verhouding tot het doel?

Het delen van de informatie in het kader van de juiste begeleiding en ondersteuning moet worden afgewogen tegen de privacy van de jongere. Om toestemming van de jongere te kunnen krijgen, is transparantie van belang. De jongere moet worden geïnformeerd over waarom de opleiding gegevens wil delen en om welke gegevens het daarbij gaat en dat de opleiding dat alleen mag als de jongere daar zijn toestemming voor geeft. Daarnaast moet worden uitgelegd dat de jongere zijn toestemming ieder moment in kan trekken.

Stap 4. Check subsidiariteit: Kan het doel op een andere manier worden bereikt dan informatie delen?

Subsidiariteit: het doel kan niet op een andere manier worden behaald. De uitwisseling van persoonsgegevens is nodig tussen de betrokken partijen om de jongere te kunnen ondersteunen bij het vinden van werk dat bij de jongere past.

2.1.2 Informatie delen over uitgestroomde student van de entreeopleiding met Werk en Inkomen

Een medewerker van de dienst Werk & Inkomen vraagt zich af of hij contact op mag nemen met iemand van de entreeopleiding waarvan een 18-jarige jongere het afgelopen studiejaar is uitgestroomd. De beroepspraktijkvorming(bpv)-plek van de jongere is ondanks eerdere toezeggingen van de werkgever toch niet omgezet in een baan. De medewerker van de gemeente waarin de jongere woont, wil graag meer informatie over de stage-ervaringen van de jongere om haar zo gerichtere ondersteuning te kunnen bieden bij het vinden van een nieuwe werkplek. De jongere en haar ouders blijken zelf niet over alle gewenste informatie te beschikken.

Stap 1. Check grondslag: Is er een grondslag om informatie te delen?

Gemeenten zijn op grond van de Participatiewet verplicht om jongeren vanaf 18 jaar ondersteuning te bieden bij het vinden van werk. Vanuit de WEB hebben mbo opleidingen geen nazorgtaak voor jongeren van de entree-opleiding. Om die reden mag het roc alleen stagegegevens delen met de dienst Werk en Inkomen van de gemeente als de jongere daar toestemming voor geeft.

Stap 2. Check doel: Wat is je doel met het delen van informatie?

Het doel is om de jongere ondersteuning op maat te bieden bij het vinden van een nieuwe baan.

Stap 3. Check proportionaliteit: Staat het doorbreken van privacy/ delen van informatie in verhouding tot het doel?

Ja. Omdat de jongere zelf niet meer over de benodigde informatie beschikt en die informatie nodig is om de jongere zo goed mogelijk te kunnen ondersteunen bij de toeleiding naar een nieuwe werkplek, is het noodzakelijk om de informatie op te halen bij het roc.

Stap 4. Check subsidiariteit: Kan het doel op een andere manier worden bereikt dan informatie delen?

Het doel kan niet op een andere manier worden bereikt. De jongere en haar ouders hebben de benodigde informatie niet paraat. De informatie kan daarom alleen verkregen worden via het roc.

2.1.3 Delen informatie over ondersteuningsbehoefte met werkgever

Een student van 22 jaar zit in het laatste jaar van zijn mbo-4 opleiding en heeft zijn examens afgerond. De student vertelt de stagebegeleider van de opleiding dat hij op dit moment een sollicitatie heeft lopen. Hij hoopt binnenkort te horen dat hij op gesprek mag komen. In dat gesprek wil hij niets vertellen over zijn autisme. De stagebegeleider wijst de student op eventuele problemen die hierdoor kunnen ontstaan. De eerste stage waarin school en student het stagebedrijf niet hebben geïnformeerd over de begeleidingsbehoefte van de student, omdat de student dat niet wilde, verliep moeizaam en is uiteindelijk vroegtijdig afgebroken.

De daarop volgende stages heeft de student wel met goed gevolg afgerond. Die keren waren de stagebedrijven wel vooraf geïnformeerd over het autisme van de student. De student blijft bij zijn standpunt dat hij vooraf niets wil vertellen aan het bedrijf. Hij vertelt bij welk bedrijf hij heeft gesolliciteerd. De stagebegeleider kent dit bedrijf en weet dat zij heel goed aan de ondersteuningsbehoefte van de student kunnen voldoen. De stagebegeleider vraagt zich af of hij zelf het bedrijf niet kan inzien zodat de student, mocht hij worden aangenomen, daar een goede start kan maken.

Stap 1. Check grondslag: Is er een grondslag om informatie te delen?

Er is geen grondslag om informatie te delen. De school heeft geen wettelijke taak om de student te begeleiden naar werk en de student geeft geen toestemming voor het delen van informatie. De stagebegeleider mag de informatie over de student daarom niet delen.

Stap 2. Check doel: Wat is je doel met het delen van informatie?

De stagebegeleider wil met het delen van de informatie bewerkstelligen dat de jongere een duurzame arbeidsplaats krijgt doordat het bedrijf de student de juiste begeleiding kan bieden.

Stap 3. Check proportionaliteit: Staat het doorbreken van privacy/ delen van informatie in verhouding tot het doel?

De wil van de student gaat hierin voor. Als deze het echt niet wil, mag geen informatie gedeeld worden. De enige mogelijkheid voor de begeleider om de informatie toch te mogen delen, is dat hij de student ervan overtuigt dat het in diens belang is om daarvoor toestemming te geven.

Stap 4. Check subsidiariteit: Kan het doel op een andere manier worden bereikt dan informatie delen?

Het doel kan niet op een andere manier bereikt worden.

Je vindt meer uitgewerkte casussen over het delen van gegevens tussen mbo met RMC of jeugdzorg in Deel A van bijlage 1 van het servicedocument '[Delen van persoonsgegevens tussen onderwijs en zorg](#)'.

2.2 Casussen over het delen van informatie tussen jeugdzorg en organisaties uit het domein arbeid.

2.2.1 Casus gezondheidsgegevens en sollicitatieplicht

Een 19-jarige jongere met een bijstandsuitkering voldoet niet aan de sollicitatieplicht. De afdeling Werk & Inkomen van de gemeente wil korten. De jongere woont in een Beschermd wonen-project. Zijn begeleider daar laat de afdeling Werk & Inkomen van de gemeente weten dat de jongere om gezondheidsredenen de laatste maanden niet aan de sollicitatieplicht kon voldoen. De uitkerende instantie neemt geen genoegen met die informatie en wil meer bijzonderheden over de medische situatie van de jongere. De jongere geeft zijn begeleider geen toestemming om die informatie te delen.

Stap 1. Check grondslag: Is er een grondslag om informatie te delen?

Medische gegevens vallen onder bijzondere persoonsgegevens. Bijzondere gegevens mogen niet worden opgevraagd of gedeeld.

Werk & Inkomen kan de jongere wel vragen om aan de hand van een medische verklaring aan te tonen dat hij niet aan zijn sollicitatieplicht kan voldoen. De jongere kan daarvoor naar een onafhankelijk arts (dus niet zijn eigen huisarts of een behandelend arts). De medische verklaring geeft alleen de informatie dat de jongere niet aan zijn sollicitatieplicht kan voldoen. Daarin wordt geen medische informatie verstrekt.

Stap 2. Check doel: Wat is je doel met het delen van informatie?

De afdeling Werk & Inkomen in staat stellen om te bepalen of de jongere om geldige redenen niet aan zijn sollicitatieplicht voldoet.

Stap 3. Check proportionaliteit: Staat het doorbreken van privacy/ delen van informatie in verhouding tot het doel?

De uitkerende instantie is gerechtigd om informatie op te vragen aan de hand waarvan getoetst kan worden of ten onrechte een bijstandsuitkering is uitgekeerd. Het opvragen van medische gegevens is echter buitenproportioneel en bovendien onrechtmatig.

Stap 4. Check subsidiariteit: Kan het doel op een andere manier worden bereikt dan informatie delen?

Het doel kan bereikt worden door een medische verklaring te eisen.

2.2.2 Casus informatie delen met werkgever over grensoverschrijdend gedrag

Er dreigt aangifte tegen een 19-jarige licht verstandelijk beperkte jongere te worden gedaan wegens seksueel overschrijdend gedrag: hij zou een minderjarig meisje op Instagram hebben gevraagd om hem naaktfoto's en filmpjes van seksuele handelingen te sturen. Er is in het verleden eerder aangifte tegen de jongen gedaan wegens vergelijkbaar gedrag, maar die zaken zijn geseponeerd. De jongere met een indicatie Beschut werk, is erg onder de indruk van de situatie en heeft zich ziekgemeld bij zijn werkgever.

De zorgprofessional die bij de jongere betrokken is, maakt zich om verschillende redenen zorgen over de situatie. Hij vreest dat het geduld van de werkgever met de jongere opraakt omdat er al een ander, ongerelateerd, conflict speelt. Voor de ontwikkeling en het welzijn van zijn cliënt vindt de zorgprofessional het erg belangrijk dat die zijn baan behoudt. Daarnaast is de zorgprofessional bezorgd over de veiligheid van de minderjarige en licht verstandelijk beperkte vrouwelijke collega's van zijn cliënt. Hij is bang dat zijn cliënt ook hen zal benaderen voor naaktfoto's en filmpjes. De zorgprofessional dringt er daarom bij zijn cliënt op aan dat die met zijn werkgever deelt wat er speelt. De jongere wil daar niets van weten. De zorgprofessional komt in deze ingewikkelde casus vervolgens tot de onderstaande afwegingen.

Stap 1. Check grondslag: Is er een grondslag om informatie te delen?

Vanuit de bezorgdheid over de veiligheid van de collega's van zijn cliënt beroept de zorgprofessional zich op de grondslag gerechtvaardigd belang. Daarbij maakt hij de afweging dat de veiligheid van de collega's zwaarder weegt dan het privacybelang van zijn cliënt.

Vanuit zijn zorg over het conflict met de werkgever waardoor de baan van de jongere mogelijk op het spel staat ziet de zorgprofessional behalve de toestemming van zijn cliënt geen grond om gegevens te delen. De zorgverlener probeert daarom in eerste instantie door met de jongere in gesprek te gaan, alsnog diens toestemming te krijgen voor het delen van de informatie.

Stap 2. Check doel: Wat is je doel met het delen van informatie?

Het doel van de zorgprofessional is tweeledig. Hij wil helpen voorkomen dat de collega's van zijn cliënt door hem worden lastig gevallen. Daarnaast wil hij voorkomen dat zijn cliënt zijn baan verliest.

Stap 3. Check proportionaliteit: Staat het doorbreken van privacy/ delen van informatie in verhouding tot het doel?

Vanuit het doel de veiligheid van de collega's van zijn cliënt te beschermen besluit de zorgprofessional ervoor om de persoonsgegevens van zijn cliënt niet met diens werkgever te delen maar de situatie in algemenere termen te bespreken. Het delen van persoonsgegevens is dan niet per sé nodig dus niet proportioneel.

Vanuit het doel om de cliënt diens baan te laten behouden ziet de zorgprofessional geen andere mogelijkheid dan de persoonsgegevens te delen en beoordeelt hij het doorbreken privacy als proportioneel. De zorgverlener laat de jongere weten dat hij de informatie toch gaat delen met de werkgever en legt hem uit waarom hij dat doet.

Stap 4. Check subsidiariteit: Kan het doel op een andere manier worden bereikt dan informatie delen?

In dit geval kan het doel niet op een andere manier bereikt worden. De cliënt geeft geen toestemming voor de verstrekking van informatie.

Je vindt meer uitgewerkte casussen over het delen van gegevens tussen jeugdzorg met RMC of mbo in Deel B van bijlage 1 van het servicedocument '[Delen van persoonsgegevens tussen onderwijs en zorg](#)'.

2.3 Casussen over het delen van informatie tussen RMC en organisaties uit het domein arbeid.

2.3.1 Samenwerking tussen Werk en Inkomen en RMC

Een 24-jarige jongere met startkwalificatie meldt zich bij Sociale Zaken van de gemeente voor een uitkering. Sociale Zaken stuurt de jongere een brief dat die bij het RMC een test moet gaan doen. RMC nodigt de jongere vervolgens hiervoor uit. De jongere maakt de test en aan de hand daarvan gaat RMC in gesprek met de jongere. Op basis van die test stelt RMC voor Sociale Zaken een advies over de leerbaarheid van de jongere op. Als de jongere daarmee instemt wordt ook het verslag van het gesprek naar Sociale Zaken gestuurd. De RMC-medewerker legt de jongere uit waarom het handig is om die informatie mee te sturen naar Sociale Zaken.

Stap 1. Check grondslag: Is er een grondslag om informatie te delen?

Omdat de jongere 24 jaar is behoort hij niet tot de doelgroep van RMC. Sociale Zaken mag daarom alleen de persoonsgegevens van de jongere delen met RMC als de jongere daar toestemming voor geeft.

RMC mag de testuitslag en het verslag van het gesprek dat met de jongere gevoerd is ook alleen met diens toestemming delen met Sociale Zaken.

Stap 2. Check doel: Wat is het doel met het delen van informatie?

Het doel van het delen van de informatie is om de jongere te ondersteunen bij diens verplichting om te zoeken naar een alternatief voor een uitkering en om Sociale Zaken te ondersteunen bij de afhandeling van de aanvraag van de jongere.

Stap 3. Check proportionaliteit: Staat het doorbreken van privacy in verhouding tot het doel?

Een jongere heeft alleen recht op bijstand als deze aan kan tonen dat hij/zij niet leerbaar is en om die reden geen aanspraak kan maken op studiefinanciering. Om dat aan te kunnen tonen is onderzoek nodig. RMC is gespecialiseerd in dergelijk onderzoek. Het doorbreken van de privacy staat niet in verhouding tot het doel. Door de jongere goed voor te lichten over diens rechten en plichten kan deze zelf de afweging maken of Sociale Zaken persoonsgegevens door mag geven aan RMC. Aangezien de consequentie van het niet meewerken aan het onderzoek is dat de jongere sowieso geen recht heeft op bijstand, is het zeer waarschijnlijk dat de jongere toestemming geeft voor het delen van informatie of dat de jongere zelf een afspraak maakt bij het RMC.

Stap 4. Check subsidiariteit: Kan het doel op een andere manier worden bereikt dan informatie delen.

Nee, de test is nodig om duidelijk te krijgen of een jongere leerbaar is. Er moet daarom informatie gedeeld worden om een onderzoek te laten plaatsvinden en om de resultaten van de test weer te delen met Sociale Zaken. Deze informatie kan alleen met toestemming van de jongere worden gedeeld.

2.3.2 Casus delen van informatie over jongeren in een kwetsbare positie voor de begeleiding naar werk

Voor de begeleiding van jongeren in een kwetsbare positie naar werk is een transitieformulier ontwikkeld dat het delen van gegevens tussen de verschillende betrokken partijen mogelijk moet maken. Met het transitieformulier dat door de jongere wordt ondertekend, worden gegevens gedeeld tussen de entree-opleiding, het RBL (regionaal bureau leerplicht) en de afdeling Participatie van de gemeente. Daarbij gaat het om informatie over stages die de jongere heeft gelopen: waar en hoe lang heeft de jongere stage gelopen en hoe dat is gegaan. Het transitieformulier is juridisch getoetst door de privacy officer. Die toetsing heeft er toe geleid dat bepaalde persoonsgegevens uit het formulier zijn gehaald. Het formulier is een bewerking van het formulier dat is ontwikkeld door UWV en een scholengroep voor speciaal onderwijs.

Stap 1. Check grondslag: Is er een grondslag om deze informatie te delen.

In artikel 8.3.2 van de WEB krijgen gemeenten de opdracht om jongeren in een kwetsbare positie te registreren en monitoren. Gemeenten krijgen daarin niet de opdracht om met een transitieformulier informatie over stages op te halen over deze jongeren. Daarvoor is dus in eerste instantie geen wettelijke grondslag. Door de ondertekening van het transitieformulier verleent de jongere toestemming om informatie te delen. Daarmee ontstaat de grondslag om informatie te delen.

Stap 2. Check doel: Wat is het doel met het delen van informatie?

Doel van het delen van de informatie is het bieden van gerichte ondersteuning aan de jongere bij het vinden van werk. De informatie over de stages die de jongere heeft gelopen biedt daar handvatten voor.

Stap 3. Check proportionaliteit: Staat het doorbreken van de privacy / delen van informatie in verhouding tot je doel?

Voor jongeren in een kwetsbare positie is het moeilijk om zelfstandig werk te vinden. Zij hebben op de werkplek vaak begeleiding nodig. Uit de stagerapporten van de entree-opleiding wordt duidelijk welke begeleiding op een werkplek voor een jongere wenselijk is.

Doordat de jongere door middel van het ondertekenen van het transitieformulier toestemming geeft, mag de informatie uit de stages gedeeld worden met het RBL en de afdeling Participatie. Op deze wijze kan voorkomen worden dat een jongere wanneer die de school verlaat werkloos raakt en een uitkering aanvraagt. De privacy officer zal de goedkeuring voor het transitieformulier geformuleerd hebben vanuit het algemeen belang.

Stap 4. Check subsidiariteit: Kan het doel op een andere manier worden bereikt dan informatie delen?

In dit geval kan het doel niet op een andere manier worden bereikt.

2.3.3 Casus Informatie delen over jongeren zonder startkwalificatie die naar werk worden begeleid

Een RMC trajectbeleider met aandachtsgebied werk begeleidt kwetsbare jongeren die na de entree-opleiding zijn gestopt met school. De jongere wordt overal in meegenomen. De trajectbegeleider gaat in principe altijd samen met de jongere naar andere instanties (Werkplein, UWV of werkgevers). Als de jongere onverhoopt niet mee kan, zorgt de trajectbegeleider ervoor dat ze diens toestemming krijgt via mail of app.

Stap 1. Check grondslag: Is er een grondslag om deze informatie te delen.

Het gaat in deze casus om een jongere in kwetsbare positie. De gemeente heeft een wettelijke taak om voor deze jongeren zorg te dragen voor een systeem van doorverwijzing (artikel 8.3.2 WEB). Om een traject voor de jongere naar werk te organiseren is informatie nodig. Die informatie mag in aanwezigheid van de trajectbegeleider door de jongere worden opgehaald. Als de jongere zelf niet bij het gesprek aanwezig kan zijn is toestemming van de jongere vereist voor het delen van de informatie. De jongere moet dan vooraf goed geïnformeerd zijn met wie welke informatie gedeeld wordt en met welk doel zodat hij goed weet waarvoor hij toestemming geeft. Daarnaast moet de trajectbegeleider aan kunnen tonen dat de jongere toestemming heeft gegeven.

Stap 2. Check doel: Wat is je doel met het delen van informatie?

Een passend traject voor de jongere uitzetten dat leidt naar school of arbeid.

Stap 3. Check proportionaliteit: Staat het doorbreken van de privacy/delen van informatie in verhouding tot je doel?

Als de jongere zelf aanwezig is bij het delen van de informatie is er geen probleem. Als de jongere er niet bij kan zijn, moet worden afgewogen of het noodzakelijk is dat informatie op dat moment wordt opgehaald en niet kan worden verplaatst naar een moment waarop de jongere er wel bij kan zijn. Indien het noodzakelijk is om de informatie te delen terwijl de jongere er niet bij is, is daarvoor diens toestemming nodig.

Stap 4. Check subsidiariteit: Kan het doel op een andere manier worden bereikt dan informatie delen?

De voorkeur is altijd om samen met de jongere naar instanties toe te gaan om te zoeken naar een passend traject. Zo kan de jongere zelf bepalen welke informatie hij deelt. Werken met toestemming en zonder aanwezigheid van de jongere, mag alleen als het echt niet anders kan.

Je vindt meer uitgewerkte casussen over het delen van gegevens tussen RMC met jeugdzorg of mbo in Deel C van bijlage 1 van het servicedocument '[Delen van persoonsgegevens tussen onderwijs en zorg](#)'.

Deze uitbreiding op het servicedocument '*Delen van persoonsgegevens tussen onderwijs en zorg*' met arbeid is op verzoek en met ondersteuning van het Ministerie van OCW gerealiseerd. Het document is tot stand gekomen in samenwerking tussen Ingrado, Jeugdzorg Nederland, MBO Raad in overleg met Toezicht Sociaal Domein. Daarnaast heeft de Programmaraad Regionale Arbeidsmarkt (bestaande uit VNG, UWV, Divosa en Cedris) geholpen bij het vinden van casussen.

De volgende auteurs hebben meegewerkt aan deze uitbreiding van het Servicedocument:

Ingrado:

Marga de Weerd (m.deweerd@ingrado.nl)
i.s.m. Carolien de Bruin (info@infansius.nl)

Jeugdzorg Nederland:

Florian Bootsman (florian.bootsman@jeugdzorgnederland.nl)

MBO Raad:

Doride de Bruijn (d.debruijn@mboraad.nl)
en Peter Vermeijs (p.vermeijs@mboraad.nl).

Vormgeving: Coen de Kort (info@coendekort.nl)